

בחירות לכנסת ה-23 מערכי פעילות לחינוך היסודי

- הכיתה בוחרת ב"חלום של כיתה" לכיתות א-ב.....1-5
- מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה לכיתות ג-ו.....6-14
- הבה נתנסה בבחירות! לכיתות ג-ו.....15-16
- לקראת בחירות לכיתות ד-ו.....17-22

הפעילויות נכתבו על ידי צוות המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים
לבחירות לכנסת ה-23 ועודכנו בשיתוף עם החינוך החברתי-האגף היסודי
והפיקוח על מולדת חברה ואזרחות

הכיתה בוחרת ב"חלום של כיתה"

רקע

ביום שני, 2 במרץ 2020, ו' באדר ה'תש"ף יתקיימו הבחירות לכנסת ה-23. הבחירות הן נשמת אפה של הדמוקרטיה והן מבטאות את יכולת האזרחים להשפיע על חייהם ולהכריע בעיצוב דמותה של מדינת ישראל. למערכת החינוך מקום מרכזי בחינוך לתודעה אזרחית ומעורבות פוליטית. תקופת הבחירות מזמנת אפשרות להתחקות אחר תהליך הבחירות במדינה דמוקרטית, להבין את תהליך הדמוקרטי המאפשר לכל אזרח במדינה ללא הבדל דת, גזע ומין (מגיל 18 ומעלה).

קהל יעד

כיתות א'-ב'

הנחיות למורה –רציונל השיעורים

בשלושת השיעורים המוצעים בזאת לכיתות א'-ב', נזמן לתלמידים:

1. חוויה של חשיבה על הכיתה החלומית בה היו רוצים ללמוד
2. נאפשר לתלמידים להציג את רעיונותיהם לתלמידי הכיתה
3. התנסות בתהליך של הצבעה בכיתה לבחירת הכיתה המוצלחת ביותר בעיניהם.

תוך כדי ובסיום הפעילות החווייתית, המורה תסביר לתלמידים, כי הפעילות המתבצעת בכיתה היא "משחק" בעזרתו הם ילמדו על תהליך הבחירות שמתנהל כעת במדינה, ההקבלה בין תהליך הנחווה בכיתה לבין תהליך הבחירות הארצי תאפשר לתלמידים להבין את מציאות הבחירות המתנהלת בארץ.

מטרות

התלמידים יכירו מושגים הקשורים בתהליך הבחירות: בחירות חשאיות, ראש מפלגה, ועוד.
התלמידים יתנסו בחוויות מעולם הבחירות.
התלמידים יבינו את האופן בו מתנהל תהליך הבחירות במדינה.

משך זמן

3 שיעורים

עזרים

בריסטולים צבעוניים בגדלים שונים
צבעים – צבעי עיפרון, צבעי גואש, צבעי מים, טושים
מכחולים וצלוחיות עם מים
מספריים
דבק
עיתונים וירחונים
פתקים באותו הגודל בארבעה צבעים שונים ליום הבחירות בכיתה
מעטפות כמספר תלמידי הכיתה
תיבה להצבעה
פרגוד (במידה ואפשרי) או כל אביזר שיאפשר הפרדה וחשאיות

שיעור ראשון – הלום של כיתה

שיחה מקדימה (15 דקות)

המורה תשאל את התלמידים, אם הם יודעים מיהו ראש הממשלה? (תמיד יש מי שיודע), מה זה ראש ממשלה? מה הוא עושה, מה תפקידו? איך הוא נבחר לכהן כראש ממשלה? (למורה: אנחנו (אזרחי המדינה) בחרנו אותו. היו בחירות).
בירור השורש והמשמעות של בחירות (למורה: בכיתה א' יתכן ויידרש תיווך של המורה. בכיתה ב' התלמידים יודעים לזהות)

שורש ב.ח.ר. - מה זה בחר? מה אנחנו בוחרים? תנו דוגמא למשהו שבחרתם-
(למורה: יש להדגיש שהבחירה הינה העדפה (בחרתי סריג כחול מבין שלושה צבעים מוצעים, בחרתי קלמר אדום, בחרתי לאכול כריך עם גבינה...) לבחירה יש סיבה/סיבות (כי אני אוהב, כי זה חשוב, כי זה מעניין וכו'). בחירות חשובות ברמת מדינה הן בחירות של חוקים, למשל חוקי תנועה – כמו למשל חייבים לרכב על אופניים עם קסדה/חייבים לעבור במעבר חציה/חייבים לחגור חגורות בטיחות – ההחלטות הללו הן החלטות אותן בחרו חברי כנסת וחוקקו את החוק בשביל לשמור על חיינו – אלה סוגים של בחירות במה שנראה להם חשוב.
המועמד לראשות הממשלה נבחר לתפקיד לאחר שהאנשים בחרו /הצביעו בעד המפלגה (קבוצה) שלו. כלומר היו כמה קבוצות והקבוצה שהוא עומד בראשה נבחרה על פי הרוב (כמו שאומרים ה"רוב קובע"). הקבוצה של מי שהתמנה לתפקיד ראש הממשלה קיבלה הכי הרבה קולות (אפשר לומר נקודות) – הכי הרבה אנשים במדינה בחרו/רצו בקבוצה שלו.

למה בחרו דווקא בקבוצה (מפלגה) שלו?

כל המפלגות המתמודדות לכנסת מגבשות מצע בחירות בו הן מעלות הצעות שונות לשיפור תחומי החיים במדינה וכן אידיאולוגיות שונות. המפלגה שבה בחרו הכי הרבה אנשים היא המפלגה, שתנהל את המדינה, וראש המפלגה הזו יכהן בתפקיד ראש הממשלה של מדינת ישראל.

(ניתן להציג את מגוון המצעים של המפלגות בפני התלמידים. אם הוחלט להציג את המצעים, יש להקפיד על מגוון רחב). המורה יאמר לתלמידים כי היום -ובשיעורים הבאים נערוך בכיתה פעילות דומה למה שעושים בתהליך של בחירות לראשות הממשלה.

משרד החינוך

בניית כיתת החלומות (30 דקות)

המורה תסביר לתלמידים כי הם הולכים לבחור ולעצב לעצמם את כיתת החלומות שלהם, בדיוק כמו שהאזרחים בבחירות בוחרים ובכך מעצבים את פניה של מדינתם.

המורה תקביל את הנעשה בכיתה לתהליך הבחירות הארצי ותסביר :

כל קבוצה בכיתה היא כמו מפלגה – ניתן לשאול האם התלמידים מכירים שמות של מפלגות – מומלץ לתת דוגמאות – שהתלמידים יעלו. המורים יוכלו לסייע. חשוב לתת ביטוי למגוון מייצג של המפלגות.

כל ראש קבוצה שנבחר על ידי חברי הקבוצה ברוב קולות הוא כמו ראש המפלגה.

כל קבוצה תציג את החלום שלה לכיתה בה היו רוצים ללמוד וזה כמו שכל מפלגה מציגה את החלום שלה לגבי המדינה – איך הם היו רוצים שהמדינה שלנו תראה (מומלץ להזכיר את המושג "מצע").

למורה: יש לחלק את הכיתה ל-4 קבוצות. בכל קבוצה כ-8 תלמידים. בשלב הראשון המורה תמנה ראש קבוצה לכל קבוצה.

- כל קבוצה תקבל בריסטול וחומרי יצירה.
- התלמידים יתבקשו לרשום על הבריסטול למעלה את שם ראש הקבוצה ושמות חברי הקבוצה.
- ילדי הקבוצה מתכננים ובונים ביחד את כיתת החלומית שלהם (הכיתה בה היו רוצים ללמוד) :
- איך תראה הכיתה שלנו? מה יהיה בכיתה? (ריהוט, ציוד אור קולי, פינות משימה...) ? בחרו שם לכיתה
- נסחו 4 כללים שחשוב לכם שיהיו בכיתה שלכם.

סיכום שיעור : מה למדנו? יודגשו מושגים חשובים :

בחירות- ברור השורש (עוד נחזור לזה), בחירה יש בה העדפה.

מפלגה- קבוצה. לכל קבוצה יש ראש קבוצה. בכל מפלגה יש ראש מפלגה.

בשיעור הבא כל קבוצה תציג את הכיתה החלומית בעיניהם.

שיעור שני - כיתת החלומות

הצגת יצירות ורעיונות הקבוצות – 30 דקות

המורה תסביר, כי בשיעור הקודם כל קבוצה יצרה את הכיתה שבה הייתם רוצים ללמוד – כעת כל קבוצה תציג לכל הכיתה את הרעיון שלה לכיתה חלומית ולשם שהעניקו לה, בסיום ההצגה התלמידים מוזמנים לשאול שאלות.

המורה תסביר לתלמידים כי הכיתה היא כמו המדינה שלנו, וכמו שרצינו להשפיע על אופי הכיתה ומה יהיה בה, כך חשוב שנצביע בבחירות ונשפיע על אופי המדינה שלנו.

למורה – ניתן לעזור לכל קבוצה בהצגה – להנחות בשאלות לגבי היצירה וכן לגבי הרעיונות והמחשבות. כל קבוצה מציגה במשך כחמש-שבע דקות. המורה תעודד את נציגי הקבוצות השונות לשאול שאלות אחד את השני וכן, את יתר התלמידים לשאול שאלות את הקבוצה.

מומלץ כי היצירות יקשטו את הכיתה

סיכום – 15 דקות

המורה תסכם את הרעיונות המרכזיים של כל קבוצה וקבוצה.

בשיעור הבא נקיים תהליך של בחירות וחברי הכיתה יבחרו את הקבוצה שבעיניהם הציגה את הכיתה שבה היו הכי רוצים ללמוד.

שיעור שלישי בחירת הכיתה החלומית וסיכום התהליך

פתיחה – 5 דקות

המורה תזכיר, כי בשיעורים הקודמים היו ארבע קבוצות, שכל קבוצה הציגה את הכיתה, שבה היו רוצים ללמוד – המורה תזכיר את ראשי הקבוצות ומה הציגה כל קבוצה. בשיעור זה נערוך בכיתה בחירות וכל אחד יבחר בקבוצה שהציגה, בעיניו, את הכיתה הטובה ביותר.

הכנת תהליך הבחירות (10 דקות)

כדי שנערוך בחירות, כמו שעושים במדינה עם פתקים ומעטפות כל קבוצה תכין פתקים להצבעה – ובבחירות כל תלמיד שיבחר ייקח את הפתק של הקבוצה אותה הוא רוצה לבחור ישים במעטפה וישים את המעטפה בתיבה. כל קבוצה מקבלת פתקים בצבע אחר וכל ילד כותב על 3 פתקים את שם הקבוצה שלו. ראשי הקבוצה מסדרים את הפתקים בשולחן שבקלפי.

תהליך ההצבעה – 10 דקות

המורה מסבירה, כי ההצבעה/הבחירה היא סודית, כדי שאף אחד לא ישפיע וישנה את ההחלטה של התלמיד. התלמידים לא חייבים לגלות למי הצביעו. כל תלמיד שהיא תקרא בשמו ילך מאחורי הפרגוד ויבחר את הפתק של הקבוצה שבה הוא רוצה לבחור. הקבוצה של _____ היא עם פתק כחול, הקבוצה של _____ היא עם פתק צהוב, הקבוצה של _____ היא עם פתק ורוד, הקבוצה של _____ היא עם פתק כתום. כל תלמיד בוחר קבוצה שהיא לא הקבוצה שלו ושם במעטפה רק פתק אחד. המורה מתחילה לקרוא את שמות התלמידים. כל תלמיד שמקריאים בשמו ניגש להצביע.

ספירת הקולות – 5 דקות

המורה מסבירה, כי הקבוצה שתבחר היא הקבוצה שתקבל הכי הרבה פתקים בצבע שלה – זה אומר שרוב חברי הכיתה רצו את חלום הכיתה של קבוצה זו. המורה מזמינה את ראשי הקבוצות והם: אחד פותח את המעטפה, שלושה ראשי קבוצה ליד הלוח שמסמנים כמה פתקים קיבלה כל קבוצה בהתאם למעטפות. בסיום התהליך נבחרת הקבוצה, שקיבלה את רוב הקולות.

הקבוצה המנצחת עולה למחיאות כפיים – 2 דקות

חברי הקבוצה המנצחת עולים לקדמת הכיתה המורה תעודד את התלמידים למחוא להם כפיים.

סיכום התהליך "מן הכיתה אל המדינה" – 15 דקות

המורה תסכם, שמה שנעשה בכיתה הוא תהליך הדומה מאד למה שקורה במדינה בתהליך של בחירות: בתהליך בחירות אזרחי המדינה יכולים לבחור את המנהיגים של המדינה – ראש ממשלה ושרים וחברי כנסת. כל תלמידי הכיתה בחרו את הקבוצה שהציגה להם את הכיתה החלומית – הרעיון שאנחנו בוחרים הוא רעיון שבו אנחנו, ילדי הכיתה, האזרחים במדינה מחליטים מה יקרה במדינה ומי ינהל אותה.

התחלקנו לקבוצות וכל קבוצה בחרה ע"י הצבעה, ברוב קולות, את ראש הקבוצה. כך גם במפלגות בהצבעה של חברי המפלגה בוחרים ראש מפלגה.

בכיתה כל קבוצה חשבה על החלום שלה עבור הכיתה בה היו רוצים ללמוד – במדינה יש מפלגות וכל מפלגה מציגה את החלום שלה לגבי המדינה בה הם חיים

כל קבוצה וראש קבוצה הציגו בכיתה את הכיתה החלומית בעיניהם ובמדינה כל מפלגה מציגה לאזרחים ברדיו, בטלוויזיה, באינטרנט, בפייסבוק, באינסטגרם, בעיתונות ובשלטים ברחובות את החלום של המפלגה.

לאחר שהוצגו כל החלומות של קבוצות הכיתה כל אחד מכס בחר מאחורי הפרגוד את הקבוצה שהוא רצה שתנצח והקבוצה שקיבלה הכי הרבה פתקים היא זו שניצחה. אותו דבר קורה במדינה בתאריך ה- 9.4.2019 בתאריך זה נהיה כולנו בחופש (יום שבתון) וכל מי שמעל גיל 18 ילך ויבחר את הפתק של המפלגה שהוא רוצה שתזכה. היום הזה נקרא יום בחירות והמקום שבו בוחרים נקרא קלפי.

אחרי הבחירות ספרנו את הפתקים והקבוצה שניצחה הייתה הקבוצה שאותה בחרו הכי הרבה תלמידים – קיבלה הכי הרבה פתקים. אותו דבר קורה במדינה, והמפלגה שתבחר לנהל את המדינה, יחד עם עוד קבוצות, יהיו אלה שיקבלו את הכי הרבה פתקים.

על הלוח לערוך בטבלה הקבלה בין התהליך שקרה בכיתה אל מול התהליך בבחירות. לא חייבים להמשיג כל שלב, חשוב לבחור 3-4 מושגים חשובים שיחזרו שוב ושוב במדינה.

בכיתה	במדינה
קבוצה	מפלגה
ראש קבוצה	ראש מפלגה
הצגת הכיתה החלומית	הצגת התוכנית (מצע) החלומית של המפלגה
בחירות	בחירות
בחירות חשאיות- בחרנו בלי שאף אחד יראה מה בחרנו. בחירה סודית	בחירות חשאיות
קבוצה מנצחת היא קבוצה שקיבלה את המספר הרב ביותר של קולות	מפלגה מנצחת היא זו שקיבלה את המספר הרב ביותר של קולות
הקבוצה המנצחת קיבלה מחיאות כפיים והרעיונות שלה היו המעניינים ביותר.	המפלגה שמנצחת תנהיג את המדינה לפי הרעיונות שלה.

בסיום התהליך ניתן לשאול את התלמידים האם נהנו מתהליך הבחירות? היה וכן- בזכות מה? האם למדו דברים חדשים (לחדד מושגים), האם נהנו לבחור מאחורי הפרגוד.

מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה

רקע

ביום שני, 2 במרץ 2020, ו' באדר ה'תש"ף יתקיימו הבחירות לכנסת ה-23. הבחירות הן נשמת אפה של הדמוקרטיה והן מבטאות את יכולת האזרחים להשפיע על חייהם, ולהכריע בעיצוב דמותה של מדינת ישראל. למערכת החינוך מקום מרכזי בחינוך לתודעה אזרחית ומעורבות פוליטית. תקופת הבחירות מזמנת אפשרות להתחקות אחר תהליך הבחירות במדינה דמוקרטית, בה הזכות להצביע שמורה לכל אזרח במדינה ללא הבדל דת, גזע ומין (מגיל 18 ומעלה). לימוד והבנה של התהליך הדמוקרטי. במהלך ששת השיעורים, המוצעים בזאת, יתנסו תלמידי היסודי בכיתות ג'-ו' בתהליך הבחירות – יתארו מהי המדינה עליה הם חולמים, יכינו מצע למפלגה, יקימו מפלגה, יקיימו תעמולת בחירות ויתנסו בתהליך הבחירות. תוך כדי התנסות זו ילמדו על ההליך הדמוקרטי ובסיסו ותבצע הקבלה מן הכיתה אל המדינה.

קהל יעד

כיתות ג'-ו'

הנחיות למורה – רציונל היחידה

- מטרת היחידה הכוללת שישה שיעורים היא: להקנות לתלמידים ידע ומושגים בתהליך הדמוקרטי של הבחירות באמצעות פעילות חווייתית של בניית מדינה עליה הם חולמים. יש לשים לב, שהדגש בשיח איננו המדינה החלומית אלא הדגש הוא על התהליך הדמוקרטי והמושגים. המדינה החלומית משמשת כלי או אמצעי ללימוד והבנה של תהליך הבחירות המתרחש במציאות חיינו בימים אלה.
 - לאורך כל תהליך העבודה כדאי לציין בצד הלוח את המושגים הדמוקרטיים הרלוונטיים לכל שלב בתהליך. (מומלץ למורה לבחור את המושגים אותם ברצונו ללמד בהתאם לרמת כיתתו.)
- שיעור ראשון** – נושא השיעור – **חלום של מדינה** – המושגים הרלוונטיים: עקרון שלטון העם, מפלגה, מצע מפלגה.
- שיעור שני** – נושא השיעור – **בניית תעמולת בחירות** – המושגים הרלוונטיים – תעמולת בחירות.
- שיעורים שלישי ורביעי** (מומלץ ברצף) – נושא השיעור – **הצגת תעמולת בחירות כיתתית** – המושגים הרלוונטיים – תעמולת בחירות.
- שיעור חמישי** – נושא השיעור – **בחירות בכיתה** – המושגים הרלוונטיים – עקרון הכרעת הרוב, בחירות/הצבעה.
- שיעור שישי** – נושא השיעור – **מן הכיתה אל המדינה** (רפלקציה על היחידה תוך ביסוס המושגים הדמוקרטיים שנלמדו תוך כדי התהליך וסיכום החוויה והלמידה).

מטרות

התלמידים יכירו מושגים דמוקרטיים הקשורים לנושא הבחירות: דמוקרטיה, מפלגה, מצע מפלגתי, תעמולת בחירות,

התלמידים יתנסו בחוויות מעולם הבחירות.

התלמידים יבינו את האופן בו מתנהל תהליך הבחירות במדינה.

עזרים

בריסטולים צבעוניים בגדלים שונים
צבעים – צבעי עיפרון, צבעי גואש, צבעי מים, טושים
מכחולים וצלוחיות עם מים
מספריים ודבק
עיתונים וירחונים
דפי עבודה לחלוקה (מצ"ב בנספח – מומלץ להדפיס צבעוני)
ליום הבחירות – פרגוד, מעטפות (ניתן לכתוב על המעטפות – כיתה ה' – בחירות 2015), תיבת קלפי, רשימה
שמית של תלמידי הכיתה.

שעור ראשון – חלום של מדינה – עבודה אישית ובקבוצות

פתיחה (10 דקות) :

בשלטון דמוקרטי העם הוא זה שבחר את המנהיגים שלו – את השלטון – עקרון דמוקרטי זה נקרא: **עקרון שלטון העם**. תפקידו של השלטון לדאוג לאזרחי המדינה ולנהל את המדינה.

למורה: חשוב לחדד עם התלמידים את העובדה, שמי שבחר את המנהיגים (על-ידי בחירה במפלגותיהם) הם אזרחי המדינה, ולהם הכוח לקבל החלטה מי ינהיג אותם ואת מדינתם. מומלץ לשאול את התלמידים האם הם מכירים מנהיגים במדינה ואת תפקידיהם כגון: ראש ממשלה, נשיא המדינה ושרים – העם בוחר את המפלגה על פי מצע המפלגה. לכל מפלגה יש מצע ובו כתוב ה"אני המאמין" של אותה מפלגה. האזרח בוחר את המפלגה על פי המצע שלה התואמת ביותר את עמדותיו.

בהגדרת "עקרון שלטון העם" מופיעה המילה "ריבון" הפירוש למילה ריבון הינו – אדון, מושל, שולט.
עקרון שלטון העם הוא עקרון מהותי בדמוקרטיה ומשמעותה של המילה דמוקרטיה היא שלטון העם (דמו – עם קרטייה – שלטון)

בשיעורים הקרובים נשחק במשחק בו כולנו נוכל להיות מנהיגי המדינה ונציג את החלום שלנו על "איך שהמדינה צריכה להיות בעינינו". נכתוב את הרעיון שלנו לגבי "המדינה שהייתי רוצה לחיות בה", ננסה לשכנע את הכיתה, שתבחר בנו כמנהיגים שלה, ונערוך בכיתה בחירות שבסופן יבחרו המנהיגים הראויים ביותר בעיניכם.
אז נתחיל במשחק

למורה – בכיתות ה-ו' ניתן להתנהל לפי סדר הדברים המוצע במערך. בכיתות ג'-ד' מומלץ להתחיל מיד בעבודה קבוצתית משלב ב'.

שלב ראשון: עבודה אישית

כל תלמיד מגדיר שלושה דברים שהיה רוצה שיהיו במדינה עליה הוא חולם – דף עבודה אישי (10-5 דקות - נספח מס' 1)

שלב שני - עבודה בקבוצות – (30 דקות) – בניית מצע המפלגה

כעת נתחלק לקבוצות. כל קבוצה תהווה מפלגה ועליה לכתוב את מצע המפלגה שלה. המורה תסביר על תהליך העבודה בקבוצות – הכיתה תחולק לקבוצות בנות חמישה תלמידים. בראש כל קבוצה ייבחר תלמיד שיוביל את הדיון. בתחילה, כל תלמיד יציג לחבריו את החלום האישי שלו. בהמשך יבחרו כל חברי הקבוצה, במשותף, מהם שבעת הנושאים החשובים ביותר בעיניהם, שיהיו במדינה שהם חולמים להקים. שבעת הנושאים האלה יהוו העקרונות למצע המפלגה.

המורה תיתן לתלמיד בקבוצה (שיוביל את הדיון) את דף עבודה מספר 2 (נספח 2) לאחר שהקבוצה ניסחה את מצע המפלגה הקבוצה מציגה את המצע למורה הכיתה. בסיום תהליך העבודה הקבוצתית המורה תקביל את הנעשה בכיתה לתהליך הבחירות הארצי ותסביר כי כל קבוצה בכיתה היא כמו מפלגה.

מפלגה היא "קבוצת בני-אדם שהתאחדו כדי לקדם בדרך חוקית מטרות מדיניות ו/או חברתיות ולהביא לייצוגם בכנסת על-ידי נבחרים". (חוק המפלגות התשנ"ב 1992)

החלום שבניתם, המורכב מהדברים החשובים בעיניכם במדינה שתקימו נקרא –מצע מפלגתי מצע מפלגתי - הוא מסמך המפרט את העקרונות של המפלגה, ואת התוכניות שבכוונתה להגשים כאשר תעלה לשלטון.

בשיעור הבא הקבוצות יתכוננו להציג את המצע שלהן לכיתה כולה.

שיעור שני – הכנת תעמולת בחירות

פתיחה (5 דקות)

בשיעור הקודם כל קבוצה היתה מפלגה והגדירה את המצע שלה – העקרונות החשובים ביותר בעיניה במדינה שתקים.

בשיעור זה כל קבוצה תעבוד על תעמולת הבחירות שלה, ותחשוב, כיצד היא תשכנע את חברי הכיתה לבחור דווקא במפלגה שלכם. **תעמולת בחירות - פרסום** שנועד לשכנע מצביעים לבחור במועמד או מפלגה בבחירות. על מנת לשכנע את חברי הכיתה עליכם לבנות את מפלגתכם: לתת למפלגה שם, שמעביר את המסר העיקרי שלכם, להמציא שיר פרסומת למפלגה – שיר קליט שמעביר את הרעיונות שלכם, להמציא סיסמא למפלגה, לצייר כרזה, להשתמש בעזרים השונים וניתן גם בטלפונים ותמונות שלכם ולבסוף עליכם לבחור את הדרך היצירתית בה תציגו את המצע שלכם לכיתה, ותשכנעו את אזרחי הכיתה לבחור דווקא במפלגתכם. צאו לדרך למשימה הבאה.

המורה תיתן לכל מוביל קבוצה את דף משימה מספר 3 (נספח 3 – 40 דקות)

בסיום השיעור המורה תאמר לתלמידים, כי תעמולת הבחירות בכיתה תעשה עוד מספר ימים ובימים אלה כל מפלגה יכולה להיפגש ולהכין בבית את התעמולה שלה – לרשות כל קבוצה יעמדו 7 דקות לשם הצגת הרעיונות שלה וכדי לשכנע את תלמידי הכיתה להצביע להם.

שיעור שלישי ורביעי – תעמולת בחירות בכיתה - (90 דקות)

שני השיעורים הקרובים יוקדשו לכך, שכל קבוצה תציג את תעמולת הבחירות שלה, תנסה לשכנע אתכם, אזרחי הכיתה, לבחור בה ותאפשר לכם לשאול שאלות את חברי המפלגה.

למורה – בסיום כל הצגה מומלץ לעודד את התלמידים לכבד את הקבוצה שהציגה ולמחוא כפיים וכן, לעודד שאילת שאלות את חברי הקבוצה.

לכל קבוצה יש 7 דקות להצגה ו- 3 דקות לשאלות.

דיון מסכם – בסיום הצגת המפלגות השונות ניתן לקיים דיון – האם היו רעיונות, שחזרו על עצמם? האם היו דברים מיוחדים במיוחד בעיניכם? מה אהבתם במיוחד? מה היה מיוחד בהצגה...
עבודה בקבוצות (10 דקות) - הכנת פתקים לבחירות – כל קבוצה תכין 25 פתקי הצבעה עבור יום הבחירות בקלפי הכיתה (יש לקבוע גודל אחיד לפתקים).

המורה תסכם את השיעור ותאמר, כי יש לתלמידים מספר ימים עד לבחירות הכיתתיות בהן כל קבוצה יכולה להמשיך את התעמולה ולשכנע את חברי כיתתם לבחור דווקא בהם.
למורה - מומלץ להשאיר בכיתה את תוצרי התעמולה של הקבוצות השונות עד סיום תהליך הבחירות ולתזכר בכל יום עוד כמה ימים נותרו לבחירות בכיתה.

שיעור חמישי – בחירות כיתתיות (50 דקות)

על המורה לדאוג לארגן את הכיתה עם פרגוד (אם אפשר) וכן מעטפות, פתקי הצבעה ורשימה שמית של הכיתה.

פתיחה

הסבר קצר על עקרון הכרעת הרוב ותנאים לבחירות (20 דקות)
היום הגדול הגיע ואנו עורכים בחירות בכיתה – המפלגה (הקבוצה) שהצליחה לשכנע, בצורה הטובה ביותר, את חברי הכיתה היא זו שתנצח היום. זהו עקרון מקובל בחברה דמוקרטית הנקרא – עקרון הכרעת הרוב.
עקרון הכרעת הרוב – בדמוקרטיה ההחלטות מתקבלות על פי רצון הרוב והחלטת הרוב. המיעוט חייב לקבל על עצמו את החלטת הרוב, כל עוד החלטת הרוב שומרת על ערכי הדמוקרטיה ואינה פוגעת בזכויות המיעוט.

המפלגה שתנצח היא המפלגה שתזכה למירב הקולות מחברי הכיתה – למעשה הרוב קובע.

המורה תסביר כי רעיון עקרון הכרעת הרוב הוא כמו רעיון "הרוב קובע" – מכירים רעיון זה? האם קורה לכם שאתם משחקים משחק וכדי להחליט החלטה במהלך המשחק אתם מחליטים שהרוב יקבע? כיצד אתם עושים זאת? מה הכללים? מה עושים אותם ילדים שלא הצביעו יחד עם הרוב האם הם ממשיכים במשחק? האם על כולנו להסכים לקבל עלינו את החלטות השלטון שנבחר, למרות שאנחנו לא בחרנו בו?
בוודאי – זה הרעיון בשיטת הכרעת הרוב, שכולם מסכימים לכללי המשחק שבו ה"רוב קובע", בתנאי שהרוב אינו פוגע בזכויות המיעוט.

משרד החינוך

המורה תקשר את עקרון הכרעת הרוב לעקרון "שלטון העם" עליו דיברנו בשיעור הראשון – הרעיון בדמוקרטיה הוא שהעם הוא הקובע והמחליט ועל מנת לדעת מה העם רוצה משתמשים בדרך של קבלת החלטות על ידי הכרעת רוב.

המורה תשאל - מה, בעיניכם, צריכים להיות הכללים לעריכת הבחירות בכיתה?
ניתן להגיע עם התלמידים לכללים הבאים – כל תלמידי הכיתה זכאים לבחור, כל תלמיד בוחר פעם אחת בלבד, תלמיד צריך לבחור מפלגה שאיננה מפלגתו (למורה – זאת כיוון שמספר התלמידים בכיתה היא נמוך ואנחנו רוצים למנוע מצב בו כל תלמיד יבחר את מפלגתו – במציאות המצב הוא שחברי מפלגה יכולים לבחור את מפלגתם וזאת מכיוון שמספר הבוחרים ברמת מדינה הוא גדול מאד).
מה הם כללי/תנאי הבחירות במציאות?

סעיף 5 לחוק יסוד הכנסת קובע כי 'כל אזרח ישראלי בן שמונה עשרה ומעלה זכאי לבחור לכנסת אם בית המשפט לא שלל ממנו זכות זו על פי חוק'. מדובר באחת מהזכויות העומדות בבסיס כל משטר דמוקרטי, המושתת על ההנחה שהאזרחים בוחרים את נציגיהם במוסדות הנבחרים באופן תדיר ובדרך זו מעניקים לנבחרים את הלגיטימציה לכהן ולהחליט החלטות הקשורות במדינה כולה.
הבחירות הן דמוקרטיות רק אם יתקיימו בהן שישה תנאים הכרחיים, המבטיחים את מימוש עקרונות הדמוקרטיה:

1. כלליות: כל אזרחי המדינה ללא הבדל דת, גזע ומין, החל מגיל הנקבע בחוק, זכאים להשתתף בבחירות: לבחור ולהיבחר.
2. שווה: לכל בוחר יש קול אחד וערכם של כל הקולות שווה.
3. מחזוריות: הבחירות נערכות אחת למספר שנים, בהתאם לחוק. מחזוריות הבחירות קוצבת את תקופת שלטונם של הנבחרים.
4. תחרותיות: ההתמודדות בבחירות היא בין שני מתמודדים או בין שתי מפלגות לפחות.
5. חופשיות: כל אזרח ואזרחית רשאים להתמודד בבחירות (בכפוף למגבלות הקבועות בחוק).
הבחירות בין המועמדים מתקיימות באווירה של חופש לבוחרים ולנבחרים.
6. חשאיות - הליך הבחירות הוא חשאי, והבוחרים אינם חייבים לתת דין וחשבון על בחירתם.

משרד החינוך

תהליך ההצבעה בכיתה (15 דקות)

המורה בוחרת שני תלמידים שיהיו רשמים, ויעקבו אחר תהליך בחירות הוגן – הרשמים יקבלו רשימה שמית של תלמידי הכיתה ויסמנו, מי הצביע לאחר שנכנס מאחורי הפרגוד. על שולחן הרשמים תהיה תיבת ההצבעה אליה ישלשלו התלמידים את מעטפות ההצבעה.

הרשמים בוחרים גם הם בסיום בחירת ילדי הכיתה.

למורה – בזמן ההצבעה ניתן להשמיע מוזיקת רקע.

”מי שמצביע – משפיע” - משמעות ההשתתפות בבחירות – בסיום הצבעת התלמידים המורה תסביר כי, ההשתתפות בתהליך הבחירות היא השתתפות של התלמידים שנכחו היום בכיתה – באו היום להצביע – מי שלא הגיע היום ספס את ההזדמנות שלו להשפיע. ניתן להצביע למפלגה שהקמת.

ספירת הקולות – הרשמים פותחים את תיבת הקלפי וסופרים בפני התלמידים את קולות המצביעים – המתח בשיאו....

הקבוצה שקיבלה את מירב הקולות היא המפלגה המנצחת – אם יש שוויון מכריזים על שתי מפלגות כזוכות – חברי המפלגה ”עולים” לנאום ניצחון בו מודים לבוחרים ומבטיחים להם, כי יפעלו למען הגשמת הבטחותיהם.

שיעור שישי- מן הכיתה אל המדינה

לשיעור זה חשיבות רבה בארגון המידע שנלמד ואיסופו ופיתוח הקבלה לבחירות הקרבות במדינה תוך הישענות על המידע שנלמד ונצבר ביחידות הקודמות.

סיכום התהליך על ידי תזכורת השלבים שחווינו :

עבודה אישית בבניית ה”חלום של מדינה”

עבודה קבוצתית – בניית מצע המפלגה ותעמולת הבחירות

יום ההצבעה ובחירת המפלגה המנצחת

הקבלת הפעילות בכיתה לתהליך הבחירות במדינה :

המורה תרשום על הלוח את המושגים שנלמדו בהקשר לתהליך הבחירות.

בכל מושג לבדוק עם התלמידים מה נעשה בכיתה ובהקבלה כיצד זה קורה ברמת מדינה.

המושגים הם :

עקרון שלטון העם ו הגדרת המילה - דמוקרטיה

מפלגה

מצע מפלגה

תעמולת בחירות

עקרון הכרעת הרוב

בחירות/הצבעה

תנאים לבחירות

סיכום החוויה- האם התלמידים נהנו מתהליך הבחירות הכיתתי? בזכות מה נהנו ובגלל מה לא נהנו...האם למדו דברים חדשים תוך כדי התהליך? האם חשוב בעיניהם להשתתף בתהליך הבחירות? למה? האם ירצו להיות חברי מפלגה כשהיו גדולים?

נספח 1

מזל טוב!

הינך מועמד להיות מנהיג במדינה ועליך להגדיר מהו החלום שלך למדינה...
כתוב שלושה דברים שנראים לך הכי חשובים במדינה שתקים והסבר למה הם חשובים:

כעת, לאחר שסיימת, עליך לחשוב איך תשכנע את חבריך למפלגה על מנת שהרעיונות שלך יהוו חלק מה"מצע" של מפלגתך.
מצע מפלגה - מסמך המפרט את העקרונות והרעיונות של המפלגה, ואת התוכניות שבכוונתה להגשים כאשר תעלה לשלטון.

נספח 2

הרכבת מצע המפלגה- ה"אני מאמין של המפלגה"

הינך ראש הקבוצה של מפלגתך ומשימתכם להגדיר מה הדברים החשובים ביותר שברצונכם לקדם ולחזק במדינה שתקימו.

לשם כך עליך לתת לכל חבר צוות להציג את דף העבודה האישי שלו.

בזמן הצגת הנושאים השונים עליכם לכתוב כל נושא שמוצג על הבריסטול שניתן לכם.

מתוך כל הנושאים עליכם לבחור 7 נושאים הנראים לכם הכי חשובים במדינה שלכם.

יש לכם חצי שעה למשימה.... צאו לדרך ובהצלחה!

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on its right side, suggesting it's resting on a surface.

נספח 3

בניית המפלגה והכנת תעמולת בחירות:

מזל טוב!

למפלגתכם יש מצע – אתם יודעים בדיוק מה חשוב לכם על מנת להקים ולבנות את המדינה הראויה בעיניכם. וכעת...עליכם לבנות את המפלגה כך שתצליחו לשכנע את חברי כיתתכם לבחור דווקא במפלגתכם ולשם כך עליכם:

להמציא שם קליט למפלגה שמבטא את מה שחשוב לכם במדינה שתבנו.

להמציא סיסמא קליטה למפלגה שתבטא את מה שחשוב לכם במדינה שתקימו.

ליצור כרזה למפלגה. על הכרזה לכלול ציור או תמונות מתאימות. זכרו לכתוב בכרזה את שם המפלגה וסיסמתכם. תפקיד הכרזה הוא להעביר את המסר של מה שחשוב לכם בצורה טובה וכן, לעזור לשכנע את ילדי הכיתה לבחור בכם.

משימה אחרונה חביבה היא לבחור כיצד תציגו את מפלגתכם לכיתתכם – לרשותכם 7 דקות בהן יהיה עליכם להציג לכל הכיתה את המפלגה שלכם ולשכנע אותם לבחור בכם...חישבו על דרך מקורית ויצירתית שילדי הכיתה יבינו את מה שחשוב לכם, ייהנו מהמסר ומדרך ההצגה ולבסוף, ירצו לבחור בכם, כמובן. (אפשר לחשוב על הצגה, סרטון, שיר או כל רעיון אחר...)

יש לכם חצי שעה, חלקו את העבודה ביניכם וצאו לדרך... בהצלחה!!!

שימו לב - הצגת תעמולת הבחירות שלכם תהיה בעוד _____ ימים מומלץ שתתכננו את תעמולת הבחירות והצגתה לכיתה גם בבית...

הבה נתנסה בבחירות!

לפניכם הצעת מתווה לפעילות המיועדת לכיתה או לשכבת גיל או לכל בית הספר על פי בחירת המורים וההנהלה. הבאה להדגים את תהליכי הבחירות הלכה למעשה על נושא הרלוונטי לתלמידים הצעירים.

רציונל

תהליך הבחירות נראה רחוק ולכאורה לא קשור לילדים צעירים. אנו מאמינים שהתנסות מעשית בתהליך של בחירות על משהו שהוא חשוב עבור הילדים עוזרת להפנים את הערכים המרכזיים בתהליך הבחירות הדמוקרטי. לפיכך חשוב שבפעילות זו תועמד לבחירות סוגיה/רעיון שהוא משמעותי לתלמידים ובסוף ייושם על ידי בית הספר. מטרה: התלמידים יחוו את תהליך הבחירות יתנסו בו באופן פעיל ויחוו את ההשפעה של הבחירות על חייהם. כך יבינו טוב יותר את הפעולות שעושים ביום הבחירות.

מהלך הפעילות (אורך הפעילות גמיש- בין יום לשבוע)

שלב א

המורה יציג סוגיה שעליה יתקיים תהליך בחירות בכיתה כגון- בחירת שם לכיתה/סלוגן לכיתה /פעילות סוף שנה/פעילות בערב של הטיול השנתי וכו'.
*הערה למורה- חשוב שהנושא עליו תעבדו ייצר החלטה שניתן ליישמה בבית הספר.

שלב ב

חלוקה לקבוצות כאשר כל קבוצה מציעה חלופה לנושא שעומד לבחירות.
המורה תסביר בקצרה מה צריכה לכלול כל הצעה וכל קבוצה תכין מעין מצע המסביר את החלופה ויתרונותיה, ומעתיקה אותו על פלקט גדול.

שלב ג

הצגת המצעים (ההצעות) על ידי הקבוצות.
*הערה למורה- בשלב זה ניתן להרחיב את הפעילות ולייצר תעמולה. אם עושים זאת חשוב לייחד זמן ולהסביר מהי תעמולה וכיצד לשמור שהיא תהיה הוגנת ולא פוגענית.

שלב ד

הכנת יום הבחירות.

הילדים יכינו:

קלפי

פתקי בחירה

מעטפות שחורות מבפנים

תעודת בוחר לכל תלמיד

חותמת לאישור ההשתתפות החד פעמית בבחירה

רשימה שמית של התלמידים עליה יסומן מי בחר.

*הערה למורה: בהכנה חשוב להסביר את משמעותם של הפרטים הטכניים שתפקידם לשמור על טוהר הבחירות. לדוגמא- המעטפה חייבת להיות שחורה מבפנים כדי לשמור על חסיון הבחירה.

שלב ה

הבחירות עצמן- יש לקיים תהליך בחירות הזהה לזה שמתקיים במדינה.

שלב ו

פרסום תוצאות הבחירות וישומן.

שלב ז

סיכום התהליך בשיחה בכיתה.

נקודות אפשריות לדיון בכיתה:

כיצד הרגשתם כמתמודדים בכל אחד משלבי התהליך?

כיצד הרגשתם כבוחרים, כאשר נדרשתם לבחור?

בבחירות יש מנצחים ומפסידים- אילו תחושות יש בכך?

מה היה הדבר שהכי מצא חן בעיינכם בתהליך? ומה הכי פחות מצא חן בעיינכם?

התנסיתם בתהליך של חברה דמוקרטית, בה לכל אדם יש השפעה על ההחלטות של הכלל - מהם הדברים הטובים

והנעימים בתהליך זה ומה הם הדברים המורכבים?

מה הדבר הכי משמעותי שלמדתם מהתהליך שעברנו יחד?

לקראת בחירות

רציונל

השנה יתקיימו בחירות לכנסת וזו הזדמנות להכיר את המושגים והמבנה של הכנסת, לפתח תפיסה חיובית לרעיונות הדמוקרטיים, למוסד הכנסת ולמנהיגים המובילים בישראל מאז הקמתה.

קהל יעד

כיתות ד'-ו'

מטרות

התלמידים יערכו היכרות בסיסית עם המושגים הרלוונטיים לנושא הבחירות כגון: כנסת, ממשלה, מפלגות, סיעות, חברי כנסת, שר, קואליציה, אופוזיציה, ראש ממשלה, יו"ר הכנסת, ועדות, משרדי הממשלה, מליאה, חקיקה. התלמידים יערכו הכרות עם ראשי הממשלה שכיחנו בתפקיד זה בעבר. עידוד חשיבה חיובית על המוסדות השלטוניים והמנהיגים המובילים.

מהלך הפעילות (שני שעורים)

פתיחה

המורה תראה רצף של תמונות של ראשי הממשלות, השאלה לתלמידים- מה המשותף לכל האנשים בתמונות?

הסבר של המורה

מה הקשר בין ראש ממשלה לבחירות?

הרבה פעמים אנחנו שומעים שבבחירות אלו נבחר את ראש הממשלה הבא שלנו, זה נכון אך לא בדיוק. ראש הממשלה נבחר בבחירות דמוקרטיות אבל לא באופן ישיר. האנשים לא מצביעים לראש ממשלה אלא למפלגה.

משרד החינוך

בישראל נהוגה שיטת בחירות יחסית-ארצית. לפי שיטה זו, המצביעים בוחרים ברשימה ולא באדם מסוים ברשימה. הרשימות מיוצגות בכנסת, שהיא בית-הנבחרים של המדינה, על-פי שיעור המצביעים בעבורן מכלל המצביעים. המגבלה היחידה היא אחוז החסימה העומד על 3.25% כלומר רשימה חייבת לקבל לפחות 3.25% מקולות הבוחרים כדי להיות מיוצגת בכנסת.

רשימות אשר עברו את אחוז החסימה זוכות במספר מושבים בכנסת שהוא יחסי לכוחן האלקטורלי. מספר הקולות שהם שווים ערך למושב אחד בכנסת נקבע באמצעות חלוקת מספר הקולות הכשרים אשר ניתנו לרשימות שעברו את אחוז החסימה ב-120. בראש כל מפלגה העומדת בבחירות עומד ראש המפלגה.

לאחר הבחירות מחליט נשיא המדינה מי הוא ראש המפלגה שיש לו סיכוי הכי טוב להקים ממשלה (כלומר שיהיו לו יותר מ 61 מנדטים המוכנים להיות יחדיו בממשלה). הוא מזמין אותו אליו ומטיל עליו את האחריות להקים ממשלה שהוא יהיה בראשה.

תפקידו של ראש הממשלה הוא להרכיב את הממשלה (לבחור את השרים) מהסיעות שחברו לסיעתו. הוא המנהל של הממשלה, ולכן הוא הקובע את העניינים שבהם תטפל הממשלה, והוא הנושא באחריות הראשית לתוצאות מדיניות הממשלה. כל אלו הופכים אותו למנהיג בעל כוח השפעה גדול מאוד. האנשים שראיתם בתמונות נשאו בתפקיד אחראי זה מאז הקמתה של המדינה ועשו הרבה מאוד דברים. היום נכיר אותם מעט וגם נבין יותר כמה מהמושגים שחשוב לדעת לקראת הבחירות הקרבות.

הפעלה

לפניכם שתי פעילויות שהתלמידים יבצעו בקבוצות קטנות (לא יותר מארבעה בקבוצת עבודה). הנחיות למורה:

הפעלה אחת היא של איסוף מידע והשנייה של משחק זיכרון, אל תסבירי את הדברים אלא תני לתלמידים ללמוד לבד תוך כדי חוויה.

רצוי להכין מראש שתי פינות, אחת לכל פעילות, כאשר חלק מהקבוצות יתחילו עם פעילות א' ויעברו לפעילות ב' והפוך. (במידת הצורך ניתן להכפיל את הפינות).

פעילות א' - ראשי ממשלות

על השולחן תמונות של ראשי הממשלה ופתקים שעליהם רשומים אירועים משמעותיים. התלמידים צריכים להתאים בין ראש הממשלה לאירוע שהתרחש בתקופת כהונתו כראש ממשלה באמצעות דפי מידע שעל השולחן, וכן לציין את אורך התקופה בה היה ראש ממשלה (בסה"כ במקרה של יותר מכהונה אחת). על התלמידים למלא טבלה מסכמת. את המידע ניתן להכין ממקורות מידע מגוונים.

משרד החינוך

טבלה לתלמידים :

ראש הממשלה	משך הכהונה	אירוע בולט בתקופת כהונתו
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

פעילות ב' – משחק מושגים

משחק זיכרון התאמה של מושגים לפירושיהם

(על המורה לגזור את הטבלה כך שיווצרו פתקים שווים בגודלם איתם ניתן לשחק משחק זיכרון. ניתן לניילן או להדביק על קרטון)

בית המחוקקים של מדינת ישראל .	כנסת
הרשות המבצעת המנהלת את ענייני המדינה שחברים בה שרים ובראשה עומד ראש הממשלה.	ממשלה
תנועה פוליטית השואפת להשיג שליטה מלאה או חלקית במוסדות הממשל והמעמדה עצמה לבחירה בראש כל מפלגה עומד ראש מפלגה .	מפלגה
מפלגה שעברה את אחוז החסימה ונכנסה לכנסת נקראת סיעה.	סיעה
אחד מ 120-הנציגים המכהנים בכנסת, לאחר שנבחרו לכהונה זו על ידי אזרחי מדינת ישראל בבחירות דמוקרטיות. כל חבר כנסת הוא נציג של מפלגה	חבר כנסת
תוארו וכינויו של חבר בממשלה. ככלל, כל שר עומד בראש משרד ממשלתי , ממונה על פעילותו ואחראי על הנושאים שבתחומי משרדו.	שר
קבוצת הסיעות שסך חבריהן מהווה את הרוב והן תומכות במנהיג הנבחר. ממנה יבחרו השרים.	קואליציה
קבוצת הסיעות שאינן הרוב בכנסת ואינן תומכות בממשלה.	אופוזיציה
הדמות הבכירה בממשלה, מרכיב ומוביל את הממשלה. חייב להיות חבר כנסת.	ראש ממשלה
תפקידו לנהל את ענייני הכנסת, לייצג אותה כלפי חוץ, לשמור על כבודה, על סדר ישיבותיה ועל קיום תקנונה.	יו"ר הכנסת

משרד החינוך

ועדות הכנסת	בהן מתנהל חלק גדול מעבודת הכנסת. הנושאים שנדרש בהם דיון מקצועי ומעמיק מועברים לוועדות על-פי תחומי עיסוקיהן.
חוק	הוראה רשמית מחייבת, מנוסח בכתב, באופן משפטי אחיד וברור, מחייב את כלל התושבים וניתן לאכיפה. את חוקי המדינה קובעים בכנסת.
החלטת ממשלה	החלטות שמתקבלות בנושאים על ידי שרי הממשלה בלבד.
משרד הפנים	משרד העוסק בנושאי השלטון המקומי וביניהם: פיקוח על הבנייה, בחירות ברשויות מקומיות ואזרחיות, ארנונה, חופי רחצה, שעון קיץ, רישוי עסקים ועוד
משרד החוץ	משרד העוסק בגיבוש מדיניות החוץ של הממשלה, בביצועה ובהסברתה - המשרד מטפל בניהול יחסיה הבינלאומיים של המדינה.
משרד הבריאות	משרד ממשלתי האחראי לכל ענייני הבריאות בישראל.
משרד הבטחון	הגוף האחראי מטעם ממשלת ישראל על ביטחונה של מדינת ישראל. באחריותו של משרד זה נכללים בין היתר צה"ל והתעשיות הביטחוניות
משרד החינוך	המשרד אמון על מערכת החינוך בישראל ה גנים, בתי ספר, החינוך הבלתי פורמלי. שר החינוך, בהיותו גם יו"ר המל"ג, אמון על המועצה להשכלה גבוהה(מל"ג)
משרד התחבורה	המשרד האחראי מטעם הממשלה על ניהול התשתית התחבורתית במדינה , ביבשה באוויר ובים, כולל המלחמה בתאונות הדרכים
משרד האוצר	משרד הממשלתי האחראי על קביעת המדיניות הכלכלית של ממשלת ישראל , ויסות הפעילות הכלכלית והעסקית במשק וקביעת תקציב המדינה השנתי .
משרד איכות הסביבה	משרד שתפקידו לדאוג לכלל הקשור בשמירה ובהגנה על איכות הסביבה.

(הערה למורה- ניתן להוסיף/להוריד/לשנות את המושגים על פי התאמה לכיתה)

סיכום השעור – צפייה משותפת בסרטון קצר מהבחירות לכנסת הראשונה.

דפי מידע על ראשי הממשלות

ניתן להיעזר באתר הכנסת ובמקורות מקוונים מגוונים. (כל המידע מובא מתוך - ויקיפדיה)

הערות	כהונות	תקופה כראש ממשלה	ראש הממשלה
	כהונה ראשונה : 5 שנים ו-256 ימים	13 שנים ו-127 ימים	דוד בן-גוריון
	כהונה שנייה : 7 שנים ו-235 ימים		
מכהן כעת, החישוב עד לתאריך של היום	כהונה ראשונה : 3 שנים ו-17 ימים	8 שנים ו-291 ימים	בנימין נתניהו
	כהונה שנייה : 5 שנים ו-274 ימים		
	כהונה ראשונה : 339 ימים	6 שנים ו-241 ימים	יצחק שמיר
	כהונה שנייה : 5 שנים ו-267 ימים		
	כהונה ראשונה : 3 שנים ו-17 ימים	6 שנים ו-130 ימים	יצחק רבין
	כהונה שנייה : 3 שנים ו-113 ימים		
	כהונה אחת : 6 שנים ו-112 ימים	6 שנים ו-112 ימים	מנחם בגין
	כהונה אחת : 5 שנים ו-245 ימים	5 שנים ו-245 ימים	לוי אשכול
	כהונה אחת : 5 שנים ו-78 ימים	5 שנים ו-78 ימים	גולדה מאיר
כולל תקופה של 100 ימים שבה נבצר ממנו למלא את תפקידו, וסמכויותיו הועברו לממלא מקומו	כהונה אחת : 5 שנים ו-38 ימים	5 שנים ו-38 ימים	אריאל שרון
בנוסף, כיהן גם 100 ימים כממלא מקום ראש הממשלה המחזיק בפועל בסמכויות ראש הממשלה	כהונה אחת : 2 שנים ו-351 ימים	2 שנים ו-351 ימים	אהוד אולמרט
	כהונה ראשונה : 2 שנים ו-36 ימים	2 שנים ו-262 ימים	שמעון פרס
	כהונה שנייה : 226 ימים		
	כהונה אחת : 1 שנה ו-281 ימים	1 שנה ו-281 ימים	משה שרת
	כהונה אחת : 1 שנה ו-244 ימים	1 שנה ו-244 ימים	אהוד ברק

בנוסף כיהן [יגאל אלון](#) כראש הממשלה בפועל במשך 19 ימים.